

NOTATKA
ze spotkania Forum IOB –
realizacja konkursu grantowego na stworzenie usług proinnowacyjnych w ramach
projektu pozakonkursowego „Modelowanie Systemu Ofert Dla Innowacji”
Poddziałania 3.1.2 RPO WM 2014-2020

W środę, **20 września br.** w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie odbyło się spotkanie Instytucji Otoczenia Biznesu (IOB) zorganizowane przez pracowników Wydziału Regionalnego Systemu Innowacji, Departamentu Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich.

Urząd Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie reprezentowany był przez: Marcina Wajdę – Dyrektora Departamentu, Wydział Regionalnego Systemu Innowacji w składzie: Sylwia Sztark – Kierownik, Magdalena Kiech – Główny Specjalista, Karolina Nowakowska – Podinspektor oraz Małgorzatę Rudnicką – Kierownika Wydziału Rozwoju i Zarządzania Regionalną Strategią Innowacji.

Uczestnikami spotkania byli przedstawiciele IOB oraz instytucje działające na Mazowszu w obszarze innowacji. Lista obecności stanowi załącznik do niniejszej notatki.

Spotkanie miało charakter roboczy i zostało poświęcone zapisom *Regulaminu naboru grantowego w ramach projektu pozakonkursowego „Modelowanie Systemu Ofert Dla Innowacji”* Poddziałania 3.1.2 RPO WM 2014-2020, w szczególności dotyczącym definicji zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez IOB, partnerstwa oraz pomocy publicznej.

W trakcie prezentacji, obejmującej obszary z zakresu:

- proinnowacyjnej kompleksowej usługi,
- strategii biznesowej, rocznego planu działań oraz modelu biznesowego,
- partnerstw,
- grantów,
- pomocy publicznej,
- wskaźników,

podjęto dyskusję na temat kwestii najbardziej problematycznych oraz wyjaśniono wątpliwości, o których rozmawiano na poprzednim spotkaniu Forum IOB 21.06.2017 r.

Poniżej najważniejsze wnioski z dyskusji:

1. Nowa zintegrowana usługa.

Wyjaśniono, że nowa/ulepszona usługa to usługa nowa na poziomie instytucji (nie całego rynku) - wymóg utrzymania usługi będzie dotyczył wszystkich członków konsorcjum, jako jej właścicieli, ze względu na wartości, jakie włożyli w jej wypracowanie oraz wspólny cel. Usługa ta musi zawierać przynajmniej jeden element proinnowacyjny z zakresu transferu, wdrażania i rozwoju innowacji, wykluczając w ten sposób zwykłe usługi doradcze. Zintegrowana usługa musi charakteryzować się nową jakością – istotne będzie wykazanie przez IOB, co nowego dla przedsiębiorcy będzie dana usługa wnosić. W kwestii podejścia popytowego poinformowano, że ocena badania rynku oraz udowodnienie popytu na planowaną usługę będzie miało znaczący charakter.

Padło pytanie dotyczące odpowiedzialności w ramach partnerstwa za utrzymanie usługi. Wyjaśniono, że odpowiedzialność ta będzie spoczywać na liderze. Co do zasady wszelki kontakt z partnerstwem będzie się odbywał za pośrednictwem lidera, jako tym podmiocie, na którym spoczywa największa odpowiedzialność, a nie poprzez indywidualny kontakt z każdym z partnerów.

Poinformowano również, że świadczenie wytworzonych usług dla podmiotów spoza regionu będzie jak najbardziej dopuszczalne, natomiast podkreślono rolę uczestniczenia w tym procesie instytucji kluczowych z terenu województwa mazowieckiego.

2. Strategia biznesowa, roczny plan działań, model biznesowy.

Rozwiązano kwestię wymogu strategii biznesowej oraz rocznego planu działań jako minimalnych obszarów do określenia przez wnioskodawcę. Strategia biznesowa oraz roczny plan działania powinny odnosić się do każdego z partnerów zaangażowanych w projekt tworzenia nowej usługi. Wyjaśniono, iż model biznesowy nie będzie odnosił się do poszczególnych partnerów, a do nowej usługi.

3. Partnerstwa.

Partnerstwo muszą tworzyć przynajmniej dwa podmioty. Wybór partnera nie będzie ograniczony konkretną procedurą – IOB będą musiały udowodnić, że dany partner jest niezbędny do wytworzenia nowej usługi.

Uczestnikom spotkania przypomniano, że liderem w partnerstwie może być IOB o profilu Parku Naukowo-Technologicznego lub Centrum Innowacji lub mazowiecka akredytowana IOB pod warunkiem, że będzie działać w partnerstwie złożonym z niej i co najmniej Parku Naukowo-Technologicznego lub Centrum Innowacji. Z kolei partnerem może być inna akredytowana IOB lub IOB nie posiadająca akredytacji. Podwykonawcą natomiast może być podmiot niebędący IOB, zapewniający odpowiednio wysoki poziom świadczenia specjalistycznych usług prorozwojowych (mniej niż 50% zlecone komercyjnie w ramach działań każdego z partnerów). Doprecyzowano, że pod używanym pojęciem IOB, Departament RF rozumie instytucje zgodne z definicją przyjętą w systemie akredytacji mazowieckich IOB (instytucja nie działająca dla zysku lub przeznaczająca zysk na cele statutowe), jednak RF bierze pod uwagę, że niektóre usługi innowacyjne wymagają wiedzy bardziej specjalistycznej, której IOB działające na rynku mazowieckim nie posiadają – wtedy możliwe jest świadczenie specjalistycznych usług prorozwojowych przez podmiot niebędący IOB na zasadzie podwykonawstwa.

Padło również pytanie na temat preferencji akredytacji IOB oraz wskazania personelu. Wyjaśniono, iż posiadanie akredytacji będzie dodatkowo punktowane, a wymagania dotyczące charakterystyki personelu ogólne, bez nacisku na opis poszczególnych osób.

Poinformowano, że w przypadku konieczności zmiany partnera w trakcie realizacji umowy na powierzenie grantu, będzie istniała możliwość jego zmiany. Istotną rolę w tym procesie będzie odgrywał lider, którego udział w wytworzeniu i wdrożeniu zakładanej usługi będzie wynosił min. 40%. Wskazany próg procentowy uzasadniono wnioskami wyciągniętymi na podstawie rozmowy podczas poprzedniego spotkania Forum IOB, kiedy każda IOB określiła własny udział w świadczeniu usługi, którą jest w stanie wykonać samodzielnie (tj. przy wykorzystaniu pracowników/współpracowników, z którymi zawarte są stałe umowy o pracę/współpracę) – udział ten oscylował na poziomie 70-50%.

Na pytanie dotyczące elastyczności zasad w przypadku konieczności zmiany partnera wyjaśniono, że jego zmiana będzie możliwa pod warunkiem zachowania wszystkich elementów usługi, którą będzie świadczył lider. Zwrócono uwagę na fakt, że przy ocenie nowej

usługi i partnerstwa, będzie uwzględniany wkład i potencjał instytucji, zatem ta instytucja, która będzie zastępować dotychczasowego partnera, również będzie musiała te warunki spełnić. Nie jest natomiast jeszcze ostatecznie określone, w jakim stopniu kryteria dotyczące zmiany partnera będą uszczegółowione.

Na pytanie, które padło ze strony IOB, dotyczące rozumienia partnerstwa udzielono odpowiedzi, że na pewno nie będzie ono wymagało zastosowania zasady procedury wyboru partnera określonej w art. 33 ustawy wdrożeniowej (w projekcie MSODI celem jest sieciowanie IOB, partnerstwo ma być spowodowane względami merytorycznymi).

4. Granty.

Wyjaśniono, że Województwo Mazowieckie jako beneficjent, zgodnie z ustawą wdrożeniową, ma obowiązek opracowania zasad realizacji umów na powierzenie grantu, czyli założeń na temat sposobu przekazywania grantów, które będą poddawane konsultacjom instytucji ogłaszającej konkurs, czyli MJWPU.

Padło pytanie ze strony IOB, dotyczące zaliczek grantów – czy będą dotyczyć poszczególnych konsorcjów czy poszczególnych partnerów. Wyjaśniono, że o zaliczkę będzie mógł wnioskować jedynie lider, a nie każdy z poszczególnych partnerów.

Poinformowano, że według przyjętego modelu zaliczkowo-refundacyjnego wypłaty grantu będą odbywały się w transzach (transza I wypłacona w 100%, kolejne transze przekazywane po rozliczeniu 70% transzy wcześniejszej (30% pozostaje u Grantobiorcy). Zaznaczono, że wypłata 70% całego grantu będzie miała formę zaliczki, natomiast pozostałe 30% całego grantu – formę refundacji – końcowe transze, na pokrycie ewentualnych nieprawidłowości wykrytych po kontroli na zakończenie *Umowy o powierzenie grantu*). Refundacja będzie podstawą do uznania, iż IOB dąży do samodzielności finansowej w zakresie świadczenia usług. Zakłada się, że po wypłaceniu zaliczki, IOB w ramach rozwoju będzie w stanie pokryć wydatki, które po przeprowadzeniu kontroli zostaną zrefundowane w ramach projektu. Należy podkreślić, że udział procentowy ostatniej transzy nie będzie duży, ale na pewno zostanie określone jego minimum.

5. Pomoc publiczna.

Wsparcie na projekty grantowe przyznawane jest na trzech poziomach:

- 1) poziom I: Instytucja pośrednicząca - beneficjent projektu grantowego (wnioskodawca - Samorząd Województwa Mazowieckiego),
- 2) poziom II: beneficjent projektu grantowego - grantobiorca - IOB.
- 3) poziom III: grantobiorca - MŚP (odbiorca usług proinnowacyjnych).

Poinformowano również, że w przypadku IOB będzie występowała pomoc de minimis. W świetle unijnego prawa pomocy publicznej IOB to podmioty, które mogą być uznawane za prowadzące działalność gospodarczą, a zatem za będące przedsiębiorstwami. Dlatego ich działalność należy rozpatrywać w świetle reguł pomocy publicznej. Nie istnieje możliwość zastosowania rozwiązania z poprzedniej perspektywy finansowej, opierające się na tym, że jeśli instytucja przekaze wsparcie w 100% na dalszy poziom, to nie będzie obciążona pomocą publiczną. Zaznaczono, iż dla zdefiniowania danego środka wsparcia jako pomocy publicznej, konieczne jest, aby środek ten spełniał wszystkie przesłanki wskazane w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

W związku z wątpliwościami wyrażanymi przez IOB o zastosowaniu pomocy publicznej w ramach projektu, ale nie pomocy de minimis, odpowiedziano, że na chwilę obecną istnieje założenie występowania pomocy de minimis. Zweryfikowano także propozycję IOB dotyczącą wykorzystania pomocy na realizację usługi proinnowacyjnej, która stanowi dodatkową pulę 200 tys. euro – przedstawiciele Departamentu RF wyjaśnili, że nie ma do tego prawnych

podstaw gdyż dotyczy to Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 lipca 2015 roku dla Programu Innowacyjny Rozwoju co nie ma zastosowania w przypadku RPO WM 2014-2020. Poinformowano także, że w kwestii pomocy publicznej szczegółowe rozwiązania nie leżą wyłącznie po stronie Departamentu RF, ale przede wszystkim po stronie Ministerstwa Rozwoju oraz instytucji europejskich. Zasygnalizowano, że zmiany mogą dotyczyć całego RPO 2014-2020 tak więc jeżeli zostaną oficjalnie potwierdzone to IOB otrzymają taką informację. Zauważono także, że projekt nie opiera się na dofinansowaniu wyświadczenia usługi przez IOB, a powstaniu usługi, natomiast celem projektu nie jest pomoc przedsiębiorcy, a wzmocnienie IOB, a przez to rynku.

Przedstawiciele Departamentu RF podkreślili, że zdają sobie sprawę z tego, że kwestie pomocy publicznej, w tym pomocy de minimis mogą stanowić przeszkodę w realizacji projektu, natomiast jest to aspekt, którego nie da się pominąć, także ze względu na cel działania i projektu oraz dążenia IOB do uzyskania samodzielności finansowej.

Padło również pytanie o sposób liczenia wartości komercyjnej. Przedstawiciele Departamentu RF wyjaśnili, iż pomoc publiczną będzie stanowiła wartość całego grantu na IOB.

Kolejnym poruszonym przez IOB problemem była interpretacja niektórych izb skarbowych dotyczących dopłaty do ceny. Granty przyznawane projektodawcom na wyświadczenie usług są uznawane za dopłatę do ceny, a za samo przystąpienie do projektu, izba skarbowa oczekuje od wnioskodawcy opłacenia podatku VAT. Istotnym jest to, że co do zasady celem projektu nie jest wyświadczenie usług, ale jednak pilotowanie tej usługi występuje. Wśród IOB powstała wątpliwość czy w związku z tym istnieje jakikolwiek sposób interpretacji faktu, żeby IOB, wchodząc do projektu, nie musiała zwiększać kosztów udziału własnego o kolejne 23% ze względu na ww. problem dotyczący opłaty podatku VAT od kwoty grantu, proponując wpisanie kosztu 23% VATu jako kosztu kwalifikowanego dla grantobiorcy. Przedstawiciele RF zadeklarowali podjęcie próby wyjaśnienia tej kwestii z Instytucją Zarządzającą RPO WM 2014-2020. Dodano, że celem znalezienia odpowiedzi na ww. pytanie należałoby posłużyć się interpretacją indywidualną ministra właściwego, czyli Ministra ds. Rozwoju, ale rozwiązanie będzie zależało od szerszego kontekstu sprawy.

IOB zwróciły uwagę na aspekt traktowania usługi bezpłatnej lub częściowo odpłatnej w kontekście ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (z założenia usługi testowane przez IOB u określonej liczby przedsiębiorców będą miały charakter biznesowy), ponieważ w przypadku niepewności w tym zakresie, zainteresowanie usługą IOB może się zmniejszyć.

6. Wskaźniki.

IOB zostały poinformowane, że wskaźniki będą w pełni powiązane ze wskaźnikami ujętymi w RPO WM 2014-2020 w ramach Działania 3.1, Poddziałania 3.1.2, a także systemem akredytacji mazowieckich IOB. Istotą monitorowania ma być mierzenie oddziaływania wsparcia w postaci grantu na liczbę i jakość wyświadczonych usług. Podano przykładowe wskaźniki oraz podkreślono ich znaczenie dla IOB z poziomu tworzenia i modernizowania usług.

Uczestnikom spotkania wyjaśniono również kwestię opóźnień w realizacji projektu, uzasadniając ją faktem, iż projekt tego typu jest nowatorski i pierwszy w historii RPO WM, a w związku z tym pojawiają się kwestie wymagające znalezienia rozwiązania i doprecyzowania. Poinformowano, że ogłoszenie naborów planowane jest na początek 2018 r. Wyrażono nadzieję, że spotkania Forum IOB, dotyczące Projektu stanowią przygotowanie dla IOB do wypracowania pomysłów i wniosków.

Na koniec dyskusji przedstawiono wyniki Konkursu Bony na doradztwo (Poddziałanie 3.1.2 RPO WM), zakończonego 31.08.2017 r., celem poinformowania i podziękowania przedstawicielom IOB za zaangażowanie w promocję tego Konkursu.

Przedstawiciele Departamentu RF zadeklarowali zamieszczanie wszelkich zmian dotyczących projektu na stronie internetowej innowacyjni@mazovia.pl oraz zachęcili IOB do kontaktu z pracownikami Wydziału Regionalnego Systemu Innowacji w sprawie ewentualnych kwestii problematycznych.

Na tym notatkę zakończono.

Sprawę prowadzi:
Karolina Nowakowska
tel. (22) 59 79 989